

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

დამტკიცებულია:

აკადემიური საბჭოს მიერ
ოქმი #2; 18 მაისი, 2020
დადგენილება# 14.

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის (სჯსუ) სტუდენტთა აკადემიური პატიოსნების პოლიტიკის დოკუმენტი

შესავალი

დოკუმენტი შემუშავებულია საერთაშორისო საგრანტო პროექტის (Erasmus+ - INTEGRITY – ACADEMIC INTEGRITY FOR QUALITY TEACHING AND LEARNING IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN GEORGIA (სწავლისა და სწავლების ხარისხის გასაუმჯობესებლად აკადემიური ინტეგრაცია საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში) Project number: 585841 EPP-1-2017-1-GE-EPPKA2-CBHE-SP) ფარგლებში. დოკუმენტის შემუშავებას საფუძვლად დაედო დუბლინის (ირლანდია), ვენის (ავსტრია), უფსალას (შვედეთი) როეჰემპტონის (ინგლისი) უნივერსიტეტების გამოცდილება და მათი ნორმატიული დოკუმენტები.

დოკუმენტი ეფუძნება „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონს; საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2018 წლის 31 იანვრის ბრძანება №07/ნ - ს (31.01.2018, „უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების ავტორიზაციის სტანდარტი 2.3- ეტიკისა და კეთილსინდისიერების პრინციპების დაცვა); „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წესდების დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2014 წლის 13 მაისის 52/ნ ბრძანებით დამტკიცებულ წესდებას, სჯსუ-ის ეტიკის კოდექსს.

ეს დოკუმენტი აღწერს სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სტუდენტთა პლაგიატის აღმოჩენის, პრევენციის და რეაგირების წესებს.

ზოგადი დებულება

სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი (შემდგომში უნივერსიტეტი) ამკვიდრებს რა სწავლის, სწავლებისა და კვლევის მაღალ სტანდარტს, განუხრელად იცავს აკადემიური პატიოსნების პრინციპებს.

უნივერსიტეტის რეპუტაცია დამოკიდებულია მისი აკადემიური, მოწვეული პერსონალის, სტუდენტებისა და კურსდამთავრებულების აკადემიურ პატიოსნებაზე. აქედან გამომდინარე, სტუდენტები ვალდებული არიან წარმოდგენილ ნაშრომებში დაიცვან შემდეგი წინაპირობა:

1. მიღებული ცოდნის საფუძველზე გამოავლინონ დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი;
2. როგორც მთლიან ნაშრომში, ისე ცალკეულ ნაწილებში მკაფიოდ იყოს მითითებული გამოყენებული წყაროები.

ზემოაღნიშნული დოკუმენტის მიზანია უნივერსიტეტში ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით აკადემიური კეთილსინდისიერების მაღალი სტანდარტების დაწესება და შესაბამისი პრევენციული ღონისძიებების გატარება.

მოქმედების სფერო

დოკუმენტის მოქმედება ვრცელდება უნივერსიტეტში რეგისტრირებულ ყველა სტუდენტზე.

პოლიტიკის ფორმულირება

აკადემიური პატიოსნება

აკადემიური საზოგადოება პატივისცემითაა გამსჭვალული იმ ავტორთა მიმართ, რომელთა ნაშრომები მაღალი პასუხისმგებლობით, ორიგინალურობით და სანდო წყაროებზე დაყრდნობითაა შექმნილი. მსგავსი კვლევები ქმნის ახალ ცოდნას და ორიენტირებულია განვითარებაზე.

პლაგიატის განმარტება

პლაგიატი საზოგადოდ, განიმარტება, როგორც სხვისი ინტელექტუალური შრომის (მთელი, ან ნაწილი) შედეგის, ტექსტის, იდეის, არგუმენტების განზრახ, ან უნებლიედ საკუთრად წარმოჩენა/მითვისება და გავრცელება ავტორის მითითების გარეშე.

პლაგიატი არის სერიოზული აკადემიური თაღლითობის ფორმა და ინტელექტუალური არაკეთილსინდისიერება, ქურდობა, რომელიც არა მარტო არაეთიკურია, არამედ ამორალურია და სერიოზული აკადემიური დანაშაულია.

პლაგიატად მიჩნეულია:

- ა) სხვისი ნამუშევრის (იქნება ეს იდეა, ნაწერი, გამოსახულება, გრაფიკი, თუ მონაცემი) მითვისება ავტორის მითითების გარეშე; წყაროდან ზუსტად გადმოწერა ბრჭყალებში ჩასმის, ან სხვა ტიპის მითითების გარეშე, რომელიც ციტირებულ ტექსტს ნათლად გამოყოფს ავტორის ტექსტისგან. მითვისება შეიძლება შეეხოს რამდენიმე ფრაზას, ან მთლიან ნაშრომს. პლაგიატი, როგორც აკადემიური არაკეთილსინდისიერების ფორმა, ნაშრომის ორიგინალურობასთან დაკავშირებით არასწორ/ცრუ წარმოდგენას ქმნის.
- ბ) სხვისი მოსაზრების პერიფრაზი ავტორის ერთმნიშვნელოვანი მითითების გარეშე. პერიფრაზის შემთხვევაში ავტორის სიტყვების უმნიშვნელო ცვლილება, რაც ავტორობის საკითხს ბუნდოვანს ხდის, არ ჩანს, ვის იდეას ეხმაურება ავტორი და როდის. პერიფრაზის შემთხვევაში უნდა მიეთითოს და გაირკვეს თუ სად არის სხვისი და სად ავტორის საკუთარი წვლილი.
- გ) სხვადასხვა წყაროდან ამოღებული მოსაზრებების გაერთიანება ცალკეული ავტორების მითითების გარეშე (ზოგიერთ შემთხვევაში ნაშრომის ბოლოს მითითებულია ესა თუ ის მეცნიერი/ავტორი, მაგრამ ტექსტის კითხვისას შეუძლებელია გარჩევა, სად სრულდება ნაწერის ავტორის ორიგინალური მოსაზრება და სად არის ჩასმული ციტატები);
- დ) თვითპლაგიატი(საკუთარი მოსაზრებების გამეორება მითითების გარეშე);
- ე) ნაშრომის / პროგრამული უზრუნველყოფის ყიდვა(ჩითინ კონტრაქტი)
- ვ) უცხოენოვანი წყაროდან თარგმანი მითითების გარეშე;

პლაგიატის პრევენციისათვის გასატარებელი ღონისძიებები:

- აკადემიური პერსონალის, მოწვეული დოქტორების, მასწავლებლების და სტუდენტების ინფორმირებულობის გაზრდა, შეხვედრების ჩატარება, პროფესორ-მასწავლებლების მიერ სტუდენტებისათვის ინფორმაციის მიწოდება, სილაბუსებში შეფასების წესში პლაგიატის აღმოჩენის შემთხვევაში სანქციების ჩაწერა, ვებ-გვერდზე შესაბამისი ინფორმაციის განთავსება, საინფორმაციო ბუკლეტების, ტრიპლეტების, გზამკვლევების მომზადება და ყოველი სასწავლო წლის დასაწყისში სტუდენტებისთვის მიწოდება.
- სასწავლო და კვლევითი მიზნით შემუშავებული ნაშრომების საჯაროობის გაზრდა; სტუდენტთა წერითი ნამუშევრების, საკვალიფიკაციო ნაშრომების (საბაკალავრო, სამაგისტრო და სადოქტორო) ელ. ბაზის შექმნა;
- სასწავლო კურსების „აკადემიური წერა“, „სამეცნიერო ნაშრომის საბაზისო წერის საფუძვლები“ დახვეწა და სხვა ანალოგიური კურსების შემუშავება და განხორციელება;
- ყველა წერითი დავალების პლაგიატზე შემოწმება და სტუდენტის ნაშრომზე უკუკავშირი.

- სტუდენტური სერვისების შეთავაზება: აკადემიური წერის ცალკეულ მოდულებში, საბიბლიოთეკო სერვისების გამოყენებაზე, TURNITIN-ში ნაშრომების განთავსებასა და შემოწმებაზე;
- PR კამპანია

პლაგიატის აღმოჩენის მექანიზმები, რეაგირება და სანქციები

ნამუშევრები მოწმდება Moodle პროგრამაში ინტეგრირებული ელექტრონული პროგრამის Turnitin-ის მეშვეობით, რომელიც ადგენს ტექსტის თანხვედრას ორიგინალთან.

კურსის ფარგლებში შესასრულებელი დავალების შემთხვევაში:

პედაგოგი (ნაშრომის ხელმძღვანელი, ლექტორი, ნაშრომის შემოწმებაზე პასუხისმგებელი პირი) სტუდენტის მიერ ატვირთულ ნაშრომს (რეფერატი, ესსე, პროექტი, პრაქტიკის ანგარიში და სხვა წერითი დავალება) ამოწმებს Turnitin-ის საშუალებით, უკეთებს უკუკავშირს (აძლევს რეკომენდაციებს) და მსგავსების აღმოჩენის შემთხვევაში უბრუნებს სტუდენტს გამოსასწორებლად.

სტუდენტების წერით დავალებებში პლაგიატზე ეჭვის მიტანის ან დადასტურების შემთხვევაში:

- თუ სტუდენტისთვის ეს არის პირველი შემთხვევა, პედაგოგი მას აძლევს კონსულტაციას და ნაშრომის ხელახლა წარმოდგენისთვის მაქსიმუმ ორკვირიან ვადას. აღნიშნული ვადის ფარგლებში, განმეორებით წარდგენილ ნაშრომში თუ არ არის გათვალისწინებული პედაგოგის ყველა შენიშვნა, მაშინ საკითხი გადაეცემა ფაკულტეტის დისციპლინარულ საბჭოს;
- თუ სტუდენტისთვის ეს არის მეორე შემთხვევა, პედაგოგი წერილობით მიმართავს ფაკულტეტის დისციპლინარულ საბჭოს;
- პლაგიატის დადასტურების შემთხვევაში ნაშრომის ავტორის მიმართ (დარღვევის სიმძიმის გათვალისწინებით) შეიძლება განისაზღვროს შემდეგი სადამსჯელო ზომები:
 - ა) გაფრთხილების მიცემა;
 - ბ) მონიტორინგის დაწესება სტუდენტის შემდგომ საქმიანობაზე;
 - გ) სასწავლო კურსში უარყოფითი შეფასება (F) და საგნის განმეორებითი გადაბარება;

პლაგიატის შემთხვევებზე რეაგირების მიზნით სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, ფაკულტეტებზე იქმნება შემდეგი ერთეულები:

1. ფაკულტეტის დისციპლინარული საბჭო

2. საკვალიფიკაციო ნაშრომების პლაგიატის დამდგენი კომისია

ფაკულტეტის დისციპლინარული საბჭო

ა) საბჭოს შემადგენლობა:

ფაკულტეტის დისციპლინარული საბჭოს შემადგენლობაში შედის:

- ფაკულტეტის დეკანი;
- ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის სპეციალისტი;
- პროგრამის ხელმძღვანელი;
- კურსის ხელმძღვანელი (ლექტორი);
- საჭიროების შემთხვევაში დისციპლინარული საბჭო იწვევს დარგის სპეციალისტს.

ბ) დისციპლინარული საბჭოს უფლებამოსილება:

დისციპლინარული საბჭოს უფლებამოსილებად განისაზღვროს კურსის ფარგლებში წერთი დავალებების (ესსე, პროექტი, რეფერატი, კვლევა..) და საკვალიფიკაციო ნაშრომებში (სადოქტორო, სამაგისტრო და საბაკალავრო) პლაგიატის დადასტურების შემთხვევებში შესაბამისი ზომების მიღება;

საკვალიფიკაციო ნაშრომში (სადოქტორო, სამაგისტრო და საბაკალავრო) პლაგიატის დადასტურების შემთხვევაში დისციპლინარული საბჭოს მიერ მზადდება დასკვნა (დადებითი, ან უარყოფითი).

საკვალიფიკაციო ნაშრომების პლაგიატის დამდგენი კომისია

კომისიის შემადგენლობა :

- ტექნიკური ადმინისტრატორი;
- შესაბამისი დარგის აკადემიური პერსონალი;
- ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის სპეციალისტი;

პლაგიატის დამდგენი კომისიის უფლებამოსილებად განისაზღვროს საკვალიფიკაციო ნაშრომებში (სადოქტორო დისერტაცია, სამაგისტრო და საბაკალავრო ნაშრომი) პლაგიატის შემთხვევების გამოვლენა და შემდგომი რეაგირებისათვის მსვლელობის მიცემა.

პლაგიატზე შემოწმების პროცედურები საკვალიფიკაციო ნაშრომის შემთხვევაში

1. სადოქტორო დისერტაცია

- ✓ სტუდენტი დასრულებულ სადოქტორო დისერტაციას (სადოქტორო დისერტაციის მომზადების ინსტრუქციის შესაბამისად) ელექტრონულ ვერსიას ხელმძღვანელის დასკვნასთან ერთად დაცვამდე არაუგვიანეს ხუთი კვირით ადრე წარუდგენს ფაკულტეტის დეკანს და ტვირთავს Moodle- Turnitin პროგრამაში პლაგიატზე შემოწმების მიზნით. დეკანი ნაშრომს გადასცემს ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის სპეციალისტს, რომელიც ადგენს ნაშრომის ინსტრუქციასთან შესაბამისობას და უკეთებს ვიზირებას.
- ✓ შემოწმებული ტექსტი უბრუნდება ხელმძღვანელს, რათა მან შეისწავლოს ტექსტის ყველა შესაძლო თანხვედრა სხვა ტექსტთან. თანხვედრის მაღალი მაჩვენებლის ან პლაგიატზე ეჭვის შემთხვევაში ხელმძღვანელი ნაშრომს უბრუნებს დოქტორანტს და აძლევს 15 კალენდარული დღეს ხარვეზების გამოსასწორებლად.
- ✓ აღნიშნულ ვადაში დოქტორანტი ხელახლა წარმოადგენს ნაშრომს, რომელსაც ამოწმებს პლაგიატის დამდგენი კომისია შესაბამის პროგრამულ უზრუნველყოფაზე დაყრდნობით. პლაგიატის დამდგენ კომისიას ნაშრომის ხელახლა განხილვისთვის ეძლევა 10 კალენდარული დღე.
- ✓ პლაგიატის, ან მასზე ეჭვის განმეორებით დადასტურების შემთხვევაში კომისია შემთხვევას გადასცემს დისციპლინარულ კომისიას შესასწავლად და შესაბამისი სანქციების მისაღებად.
- ✓ შემთხვევის შესწავლის და დოქტორანტის მუშაობასთან დაკავშირებული ისტორიის გაცნობის შედეგად დისციპლინარულმა კომისიამ შეიძლება მიიღოს ორი სახის გადაწყვეტილება:
 - დოქტორანტს მისცეს დამატებითი ვადა (ერთი თვე) ნაშრომის გამოსასწორებლად;
 - შუამდგომლობით შევიდეს ფაკულტეტის სადისერტაციო საბჭოს წინაშე, რათა დოქტორანტის ნაშრომი ცნოს დისკვალიფიცირებულად. საბჭო იღებს გადაწყვეტილებას დოქტორანტის მიერ სამეცნიერო კომპონენტის განმეორებით გასავლელად და თავაზობს ახალი ნაშრომის მომზადებას.

2. სამაგისტრო ნაშრომი

- ✓ სტუდენტი დასრულებულ სამაგისტრო ნაშრომის (სამაგისტრო ნაშრომის მომზადების ინსტრუქციის შესაბამისად) ელექტრონულ ვერსიას ხელმძღვანელის დასკვნასთან ერთად დაცვამდე არაუგვიანეს ხუთი კვირით ადრე წარუდგენს ფაკულტეტის დეკანს და ტვირთავს Moodle- Turnitin პროგრამაში პლაგიატზე შემოწმების მიზნით. დეკანი ნაშრომს გადასცემს ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის სპეციალისტს, რომელიც ადგენს ნაშრომის ინსტრუქციასთან შესაბამისობას და უკეთებს ვიზირებას.

- ✓ შემოწმებული ტექსტი უბრუნდება ხელმძღვანელს, რათა მან შეისწავლოს ტექსტის ყველა შესაძლო თანხვედრა სხვა ტექსტთან. თანხვედრის მაღალი მაჩვენებლის, ან პლაგიატზე ეჭვის შემთხვევაში ხელმძღვანელი ნაშრომს უბრუნებს მაგისტრანტს და აძლევს 15 კალენდარული დღეს ხარვეზების გამოსასწორებლად.
- ✓ ვადის გასვლის შემდეგ დოქტორანტი ხელახლა წარმოადგენს ნაშრომს, რომელსაც ამოწმებს პლაგიატის დამდგენი კომისია შესაბამის პროგრამულ უზრუნველყოფაზე დაყრდნობით. პლაგიატის დამდგენ კომისიას ნაშრომის ხელახლა განხილვისთვის ეძლევა 10 კალენდარული დღე.
- ✓ პლაგიატის, ან მასზე ეჭვის განმეორებით დადასტურების შემთხვევაში კომისია შემთხვევას გადასცემს დისციპლინარულ კომისიას შესასწავლად და შესაბამისი სანქციების მისაღებად.
- ✓ შემთხვევის შესწავლის და მაგისტრანტის მუშაობასთან დაკავშირებული ისტორიის გაცნობის შედეგად დისციპლინარულმა კომისიამ შეიძლება მიიღოს ორი სახის გადაწყვეტილება:
 - მაგისტრანტს მისცეს დამატებითი ვადა (ერთი თვე) ნაშრომის გამოსასწორებლად;
 - მაგისტრანტის ნაშრომი ცნოს დისკვალიფიცირებულად, რის შედეგადაც მას მოუწევს ახალი ნაშრომის შეთავაზება.

3. საბაკალავრო ნაშრომი

- ✓ სტუდენტი დასრულებულ საბაკალავრო ნაშრომის (საბაკალავრო ნაშრომის მომზადების ინსტრუქციის შესაბამისად) ელექტრონულ ვერსიას ხელმძღვანელის დასკვნასთან ერთად დაცვამდე არაუგვიანეს ხუთი კვირით ადრე წარუდგენს ფაკულტეტის დეკანს და ტვირთავს Moodle- Turnitin პროგრამაში პლაგიატზე შემოწმების მიზნით. დეკანი ნაშრომს გადასცემს ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის სპეციალისტს, რომელიც ადგენს ნაშრომის ინსტრუქციასთან შესაბამისობას და უკეთებს ვიზირებას.
- ✓ შემოწმებული ტექსტი უბრუნდება ხელმძღვანელს, რათა მან შეისწავლოს ტექსტის ყველა შესაძლო თანხვედრა სხვა ტექსტთან. თანხვედრის მაღალი მაჩვენებლის ან პლაგიატზე ეჭვის შემთხვევაში ხელმძღვანელი ნაშრომს უბრუნებს მაგისტრანტს და აძლევს 15 კალენდარული დღეს ხარვეზების გამოსასწორებლად.
- ✓ ვადის გასვლის შემდეგ ბაკალავრი ხელახლა წარმოადგენს ნაშრომს, რომელსაც ამოწმებს პლაგიატის დამდგენი კომისია შესაბამის პროგრამულ უზრუნველყოფაზე დაყრდნობით. პლაგიატის დამდგენ კომისიას ნაშრომის ხელახლა განხილვისთვის ეძლევა 10 კალენდარული დღე.
- ✓ პლაგიატის, ან მასზე ეჭვის განმეორებით დადასტურების შემთხვევაში კომისია შემთხვევას გადასცემს დისციპლინარულ კომისიას შესასწავლად და შესაბამისი სანქციების მისაღებად.

- ✓ შემთხვევის შესწავლის და ბაკალავრის მუშაობასთან დაკავშირებული ისტორიის გაცნობის შედეგად დისციპლინარულმა კომისიამ შეიძლება მიიღოს ორი სახის გადაწყვეტილება:
 - ბაკალავრს მისცეს დამატებითი ვადა (ერთი თვე) ნაშრომის გამოსასწორებლად;
 - ბაკალავრის ნაშრომი ცნოს დისკვალიფიცირებულად, რის შედეგადაც მას მოუწევს ახალი ნაშრომის შეთავაზება.

გადაწყვეტილების გასაჩივრება(აპელაცია)

- სტუდენტი, რომელიც არ ეთანხმება ფაკულტეტის დისციპლინარული კომისიის დასკვნას, უფლება აქვს დასკვნის გაცნობიდან არაუგვიანეს 3 სამუშაო დღის განმავლობაში წერილობით მიმართოს უნივერსიტეტის რექტორს და მოითხოვოს საკითხის აპელაცია;
- სააპელაციო განცხადებაში დასაბუთებული უნდა იყოს გასაჩივრების საგანი და არგუმენტები, ზოგადი ხასიათის სააპელაციო განაცხადი არ განიხილება.
- უნივერსიტეტის რექტორი სააპელაციო განაცხადის მიღებიდან სამი დღის განმავლობაში ქმნის დროებით სააპელაციო კომისიას დარგის/მიმართულების სპეციალისტის გათვალისწინებით. სააპელაციო კომისიაში არ შეიძლება შეყვანილი იქნეს ფაკულტეტის დისციპლინარული კომისიის წევრი;
- სააპელაციო კომისიის გადაწყვეტილება საბოლოოა და გასაჩივრებას არ ექვემდებარება.